Dosarul nr. 21r-1372/24 Judecător: Alina Gorceac
nr. electronic 1-24050510-02-21r-19072024 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

D E C I Z I E

8 octombrie 2024 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa pe:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul Silvia Cecan
Judecătorii Roman Pascari
Constantin Roșca

Judecând în ordine de recurs, recursul avocatului Vasile Bobeica în interesele condamnatului ***** Vladislav, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iunie 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea condamnatului ***** Vladislav privind liberarea de la executarea pedepsei în temeiul art. 95 din Codul penal.

Procedura de înștiințare a părților a fost îndeplinită.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de recurs, 19 iulie 2024-8 octombrie 2024.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

1. La 07.05.2024, în adresa Judecătoriei Chișinău a parvenit spre examinare cererea depusă de condamnatul ***** Vladislav, cu privire la liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanei grav bolnave (art. 95 Codul Penal al Republicii Moldova).
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iunie 2024, s-a respins ca neîntemeiată cererea condamnatului ***** Vladislav privind liberarea de la executarea pedepsei în temeiul art. 95 din Codul penal.
3. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iunie 2024, avocatul Vasile Bobeica în interesele condamnatului ***** Vladislav a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și remiterea cauzei la rejudecare.
4. În motivarea recursului s-a invocat că conform informaţiei de la Centrul Comunitar de Sănătate Mintala CS Strășeni, ***** Vladislav s-a aflat la evidenta psihiatrica cu diagnosticul Retard mintal mediu. Bolnavul este încadrat în grad accentuat de dizabilitate fără termen pe maladia în cauză.

5. Având în vedere art.95 Cod Penal prin care : (1) Persoana care, în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, ce o lipseşte de posibilitatea de a-şi da seama de acţiunile sale sau de a le dirija, este liberată de executarea pedepsei. Acestei persoane instanţa de judecată îi poate aplica măsuri de constrângere cu caracter medical.(2) Persoana care, până la pronunţarea sentinţei sau în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală gravă, alta decât cea specificată la alin.(l), ce împiedică executarea pedepsei, poate fi liberată de executarea pedepsei de către instanţa de judecată.(4) Persoanele menţionate la alin.(l) şi (2), în cazul însănătoşirii lor, pot fi supuse pedepsei dacă nu au expirat termenele prescripţiei prevăzute la art.60 şi 97. Schimbarea liberării condiţionate a persoanelor menţionate la alin.(l) şi (2) cu executarea pedepsei în penitenciar se efectuează la demersul reprezentantului organului care pune în executare sentinţa, în baza unui control efectuat cel puţin o dată la 12 luni.
6. În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art. 95 din Codul penal).
7. În ordinea art. 470 alin. (1) din Codul de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. l)-4), 6)- 16),17[1]) şi 18) se soluţionează de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului sau a instituţiei care execută pedeapsa. Conform prevederilor art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. (...)
8. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1), 2), 4) 7)-9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 3), şi raportul medical respectiv. în şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate. La rândul său, în condiţiile art. 471 alin. (2) din Codul de procedură penală, temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1), 2), 4) 7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului.

9. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanţa de judecată doar dacă a fost refuzat în condiţiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art. 469 alin. (1) pct. 14) poate declara demers şi procurorul. Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluţiona cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată. Iar în condiţiile art. 471 alin. (5) din Codul de procedură penală, chestiunea prevăzută în art. 469 alin. (1) pct. 3) se soluţionează în baza raportului expertizei judiciare (psihiatrice legale sau medico-legale) numite de către instanţa de judecată, cu participarea obligatorie a expertului judiciar.
10. Conform pct. pct. 14-15 şi 24-25 din Regulamentul cu privire la modul de prezentare pentru liberarea de la executarea pedepsei a condamnaţilor grav bolnavi, sunt prezentate etapele de soluţionarea a demersurilor de liberare pe motiv de boala grava a condamnatului. Astfel din aceasta rezultă necesitatea prezentării concluziilor Comisiei Medicale Speciale pentru a se stabili diagnoza finală şi după aceasta va prezenta raportul administraţiei spitalului penitenciar unde se deţine condamnatul, iar administraţia spitalului penitenciar în termen de 5 zile va prezenta instanţei demersul privind liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave conform art. 95 din Codul penal.
11. Concomitent, potrivit prevederilor art. 271 alin. (1), (2) din Codul de executare, liberarea de la executarea pedepsei din cauza bolii, în temeiul art. 95 din Codul penal, se dispune de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia sau organul care asigură executarea pedepsei. Demersul instituţiei sau organului care asigură executarea pedepsei, împreună cu raportul medical şi dosarul personal al condamnatului, se depune în termen de 5 zile de la data constatării bolii.
12. Cu privire la termenul la care urmează a fi pusă în aplicare încheierea respectivă este de menţionat faptul că art.466 CPP prevede expres cazurile în care o Hotărâre penală devine definitivă şi executorie, însă pornind de la faptul că în dispozitivul încheierii nu se va menţiona despre eliberarea imediată a deţinutului, acest fapt va fi posibil de realizat sub analogia procesului penal la capitolul aplicării măsurilor de constrângere legate de privarea de libertate, or în acel caz eliberarea deţinutului se efectuează imediat deşi Hotărârea penală este cu drept de contestare cu recurs. În aceeaşi ordine de idei este de menţionat că potrivit practicii penale la capitolul examinării art.95 CP şi eliberării persoanei din starea de detenţie, Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.6 din 14.11.2008, cu privire la practica aplicării unor prevederi ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătoreşti cu caracter penal este stipulat la pct. 1 despre faptul că „...dispozitivul încheierii instanţei de judecată trebuie să conţină indicaţia concretă privind termenul de pedeapsă de

la care condamnatul se liberează condiţionat, precum şi dispoziţia liberării imediate a acestuia din penitenciar”.

13. Astfel, eliberarea condamnatului din penitenciar este obligatorie imediat şi necondiţionat, deoarece termenul calculat în condiţiile enunţate este unul concret şi se referă la un termen de executare deja dispus spre executare condiţionat, respectiv după emiterea unei astfel de hotărâri, condamnatul nu poate fi deţinut în stare de detenţie, deşi punerea totală în executare a hotărârii penale se efectuează potrivit art.466 CPP, or punerea în executare în cazul dat se referă anume la punerea în executare a pedepsei condiţionate care se aplică potrivit normelor generale prevăzute la art.466 CPP, inclusiv trimiterea la executare a încheierii la Biroul de probaţiune etc.
14. Astfel, instanţa astfel neîntemeiat a concluzionat ca cadrul legal pre citat nu prevede dreptul și posibilitatea adresării condamnatului in instanţa de judecata.
15. În cadrul examinării cauzei a fost emisă o încheiere protocolară cu privire respingerea cererii de numire a unei expertize medico-legale, lezînd astfel dreptul la apărare, or un raport medico-legal diferit de cel emis de Comisiei, poate constitui o altă concluzie în scopul protejării drepturilor deținutului.
16. Examinând recursul, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul avocatului Vasile Bobeica în interesele condamnatului ***** Vladislav, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iunie 2024 ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a acestei încheieri.
17. Conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.
18. În conformitate cu dispozițiile art. 449 din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.
19. Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.
20. În continuare, Colegiul stabilește că art. 469 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală pledează că la executarea pedepsei, instanţa de judecată

soluţionează chestiunile cu privire la liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal).

21. Art. 470 alin. (1) din Codul de procedură penală, prevede că, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art. 469 alin.(1) pct.1) - 4), 6)-16), 17^1) şi 18) se soluţionează de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului sau a instituţiei care execută pedeapsa.
22. Potrivit prevederilor art. 471 alin. (2), (5) din Codul de procedură penală, temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)-7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanţa de judecată doar dacă a fost refuzat în condiţiile art.266 alin.(3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art.469 alin.(1) pct.14) poate declara demers şi procurorul. Chestiunea specificată la art.469 alin.(1) pct.14) se va soluţiona cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată. La repartizarea spre judecare a demersului instituţiei penitenciare privind soluţionarea chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), judecătorul de instrucţie, în termen de cel mult 3 zile, numeşte din oficiu expertiza judiciară psihiatrică legală sau medico-legală. Chestiunea prevăzută în art.469 alin.(1) pct.3) se soluţionează în baza raportului expertizei judiciare psihiatrice legale sau medico-legale numite de către instanţa de judecată, cu participarea obligatorie a expertului judiciar. Şedinţa de judecată va începe în cel mult 10 zile de la data recepţionării raportorului de expertiză judiciară. Termenul maxim de soluţionare a demersului instituţiei penitenciare este de o lună, care curge din data recepţionării raportului de expertiză judiciară de către instanţa de judecată. Chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.13) se soluţionează în baza avizului instituţiei medicale, iar la solicitarea instanţei de judecată, cu participarea reprezentantului comisiei medicale care a dat concluzia.
23. În conformitate cu prevederile art. 271 alin. (1), (2) din Codul de executare, liberarea de la executarea pedepsei din cauza bolii, în temeiul art. 95 din Codul penal, se dispune de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia sau organul care asigură executarea pedepsei. Demersul instituţiei sau organului care asigură executarea pedepsei, împreună cu raportul medical şi dosarul personal al condamnatului, se depune în termen de 5 zile de la data constatării bolii.
24. Potrivit pct. 9 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie a RM nr. 6 din 14.11.2008 cu privire la “practica aplicării unor prevederi ce reglementează punerea in executare a hotaririlor judecătoreşti cu caracter penal”, în cazul examinării demersului de liberare de la executarea pedepsei conform alin. (2) art. 95 din Codul penal, instanţa de judecată trebuie să verifice dacă boala

gravă se află în Lista bolilor care constituie temei de liberare a condamnaţilor de pedeapsă aprobată prin ordinul Ministrului Sănătăţii şi ordinul Ministrului Justiţiei al RM. Soluţionarea chestiunii se efectuează în baza raportului expertizei medico-legale numite de instanţă, care să ofere răspunsul dacă boala este gravă, cînd persoana s-a îmbolnăvit de această boală, dacă boala împiedică sau nu executarea în continuare a pedepsei de către condamnat.

25. La caz, Colegiul analizând materialele cauzei, solicitările avocatului în raport cu prevederile legale nominalizate supra, reține că argumentele expuse în cererea de recurs sunt declarative, or cadrul legal nu prevede dreptul şi posibilitatea adresării condamnatului în instanţa de judecată pentru soluţionarea unor astfel de chestiuni la punerea în executare a pedepsei. Or, anume comisia medicală a instituţiei penitenciare care asigură executarea pedepsei, urmează să examineze cererea în condiţiile art. 95 din Codul penal, 271 din Codul de executare şi prin hotărîre motivată să se expună asupra cererii condamnatului referitor la înaintarea unui demers în instanţa de judecată sau nu.
26. Astfel, judecătorul de instrucţie este abilitat cu dreptul de a examina numai demersul administraţiei instituţiei penitenciare în care se deţine persoana condamnată.
27. Mai mult, urmează a fi reținută secţiunea a 2-a a Regulamentului cu privire la modul de prezentare a condamnaţilor grav bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei, aprobat prin Ordinul Ministrului Justiţiei nr. 331/2006 care urmează că depistarea condamnaţilor grav bolnavi se efectuează de către medicii din penitenciare cu spitalizarea lor ulterioară în Spitalele penitenciare. Spitalele penitenciare asigură examinarea, stabilirea diagnosticului şi tratamentul condamnaţilor. În cazul în care medicul curant constată că maladia somatică a condamnatului este apreciată ca fiind gravă, solicită examinarea condamnatului de către Comisia Medico-Consultativă a spitalului penitenciar, componenta căreia se aprobă prin ordinul şefului spitalului penitenciar. Comisia Medico-Consultativă a spitalului penitenciar apreciază diagnosticul definitiv stabilit şi în cazul în care constată că maladia condamnatului este inclusă în anexa nr. 2 la prezentul Regulament decide asupra prezentării concluziilor Comisiei Medicale Speciale a Departamentului Instituţiilor Penitenciare (în continuare Comisia Medicală Specială). Examinarea şi stabilirea diagnosticului definitiv pentru constatarea unei boli psihice se efectuează de către Comisia Medicală Psihiatrică, care în cazul în care constată că maladia psihică a condamnatului este inclusă în anexa nr. 1 la prezentul Regulament decide asupra prezentării concluziilor Comisiei Medicale Speciale. Comisia Medicală Psihiatrică este compusă din cel puţin trei medici psihiatri, iar componenţa nominală a acesteia se aprobă prin ordinul Directorului General al Departamentului Instituţiilor Penitenciare.

28. Pentru fiecare condamnat prezentat spre examinare Comisiei Medicale Speciale serviciile de securitate ale spitalelor penitenciare vor întocmi o notă privind lipsa obiecţiilor la prezentarea pentru liberare de la executarea pedepsei, care împreună cu concluzia comisiilor medico-consultative sau psihiatrice, în cel mai scurt termen, urmează a fi prezentate pentru examinare Comisiei Medicale Speciale. Comisia Medicală Specială examinează condamnaţii grav bolnavi şi documentaţia medicală, verifică autenticitatea datelor clinice şi paraclinice prezentate, temeinicia şi corectitudinea diagnosticului definitiv stabilit, corespunderea acestuia «Listelor bolilor ce permit liberarea de la executarea pedepsei», precum şi întocmeşte raportul medical care urmează a fi prezentat instanţei de judecată. În cazul bolilor somatice grave, raportul Comisiei Medicale Speciale privind prezentarea condamnaţilor grav bolnavi pentru liberare de la executarea pedepsei, va cuprinde: diagnosticul definitiv, constatarea că debutul maladiei a survenit după săvârşirea infracţiunii, sau în timpul executării pedepsei, gravitatea maladiei, constatarea că maladia este inclusă în «Lista bolilor somatice, care constituie temeiul prezentării condamnaţilor gravi bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei» (anexa nr. 2 la prezentul Regulament), precum şi concluzia privind faptul că maladia respectivă împiedică executarea pedepsei.
29. Succesiv, Colegiul reiterează că Penitenciarul 16 Pruncul a informat condamnatul, prin scrisoarea din 23.04.2024, că la data de 22.03.2024 pacientul a fost examinat în cadrul Comisiei Medicale Psihiatrice cu concluzia, că diagnosticul pacientului nu se încadrează în prevederile ordinului nr. 331 din 06.09.2006 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prezentare a condamnaţilor grav bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei.
30. De asemenea, prin scrisoarea din 03.06.2024 Penitenciarul 16 Pruncul a informat pe avocatul Vasile Bobeica, că la data de 12.03.2024 pacientul a fost examinat în cadrul Comisiei Medicale Psihiatrice unde sa stabilit Diagnosticul final: F 71.1 - Întârziere mentală medie-deficientă de comportament semnificativ, necesitînd supravegherea sau tratamentul. În urma Comisiei Medicale Speciale s-a decis: Pe parcursul aflării la tratament în staţionar starea bolnavului pe fondalul tratamentului administrat a evoluat în dinamică spre îmbunătăţirea stării sănătăţii a condamnatului. În corespundere cu Anexa nr. 1, p 3 „Lista bolilor psihice, care constituie temeiul prezentării condamnaţilor gravi bolnavi pentru liberarea de executarea pedepsei” al Ordinului N° 331 de la 06.09.2006 MJ RM, condamnatul nu poate fi prezentat pentru liberare de ispăşire a pedepsei înainte de termen pe motiv de boală.
31. Aferent circumstanțelor descrise supra, Colegiul consideră că judecătorul de instrucție a analizat corespunzător materialele cauzei și justificat a stabilit că cererea înaintată de către condamnatul ***** Vladislav este neîntemeiată.

32. La caz, Colegiul consideră că persoana condamnatului nu întrunește cerințele normei materiale.
33. Conchizînd, Colegiul va respinge recursul, or temeiuri de casare a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iunie 2024, nu au fost identificate.
34. În conformitate cu prevederile art. art. 469-472, 449 pct.1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul avocatului Vasile Bobeica în interesele condamnatului ***** Vladislav declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iunie 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea condamnatului ***** Vladislav privind liberarea de la executarea pedepsei în temeiul art. 95 din Codul penal.

Menține încheierea contestată fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan

Judecătorii: Roman Pascari

Constantin Roșca